

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”

ІНСТИТУТ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТУ

03056, м. Київ, пр-т Перемоги, 37; тел. (+38 044) 204-85-14 тел./факс (+38 044) 204-86-43
<http://www.iee.kpi.ua> e-mail: iee@kpi.ua ЄДРПОУ 02070921

07.03.18р. № 2401/49
на № _____ від _____

Директору Департаменту
житлово-комунального господарства,
енергетики та енергоефективності
Рівненської обласної держадміністрації
В.Л. Пшеюку

Фахівці Інституту енергозбереження та енергоменеджменту КПІ ім. Ігоря Сікорського ґрунтовно ознайомилися з наданим на рецензування проектом «Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018–2025 роки» (далі – Програми) та інформує Ваш департамент про наступне:

- положення Програми направлені на системне вирішення проблем енергоефективності Рівненської області;
- затребувані обсяги фінансування заходів Програми в цілому обґрунтовані; проекти Програми підготовлені на високому фаховому рівні;
- механізми реалізації Програми повністю базуються на національному законодавстві, зокрема, відповідають сучасним вимогам (як національним, так і міжнародним) директивним документам у сфері енергоефективності;
- розроблена Програма зі сторони ІЕЕ КПІ ім. Ігоря Сікорського схвалюється без зауважень та пропозицій.

Директор

С.П. Денисюк

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ
ТЕХНІЧНОЇ ТЕПЛОФІЗИКИ

03057, м. Київ - 57, вул. Желябова, 2а

тел. +38(044) 456-62-82
факс: +38 (044) 456-60-91
E-mail: admin@ittf.kiev.ua

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF UKRAINE

INSTITUTE OF ENGINEERING
THERMOPHYSICS

2a, Zhelyabova Str., Kyiv, 03057, Ukraine

Tel. +38(044) 456-62-82
Fax: +38 (044) 456-60-91
E-mail: admin@ittf.kiev.ua

06.03.2018 № 34т/24-6

на № _____

ВІДГУК

на 5 і 6 розділи Програми енергоефективності
Рівненської області на 2018-2025 рр.

Виконано детальний аналіз використання різних нетрадиційних видів палива та відновлюваних джерел енергії в Рівненській області та приведена інформація про місце області серед інших регіонів України.

Розглянуто наступні галузі впровадження енергозберігаючих технологій:

- гідроенергетика;
- вітроенергетика;
- торф'яна галузь;
- теплові насоси;
- біопаливо;
- біогаз різного походження;
- різні системи електроопалення;
- когенерація;
- сонячна енергетика.

На підставі наведених матеріалів зроблено висновок про те, що до 2025 року перевага в обласній програмі буде віддаватися торф'яній галузі, тепловим насосам, біомасі, сонячним фотоелектричним системам. Це дасть можливість до 2020 року виробляти до 3,675 МВт електричної енергії та 34,047 МВт теплової енергії, на що буде потрібно 114,048 млн грн капіталовкладень, а до 2025 року виробництво електричної енергії має зрости до 4,528 МВт, теплової до 74,682 МВт, капітальні вкладення зростуть до 206,977 млн грн.

У запропонованій обласній програмі наведені завдання щодо впровадження цих джерел енергії по галузях економіки регіону згідно з КВЕД ДК.

Важливим результатом впровадження нетрадиційних видів палива та відновлюваних джерел енергії є істотне скорочення споживання природного газу для цілей теплопостачання різних об'єктів комунальної власності. Згідно обласної програми передбачається направити 225,8 млн грн на модернізацію, в першу чергу, об'єктів теплокомуненерго, що дасть можливість отримати до 2020 року економію 8,95 млн м³, а до 2025 року 17,876 млн м³ природного газу.

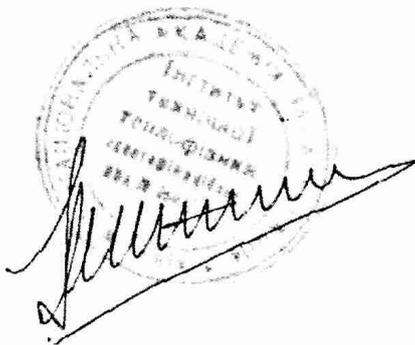
У проекті програми розглянуті умови фінансування нових або економічних об'єктів, які підлягають реконструкції за рахунок отримання кредитів в державній фінансово-кредитній установі АБ «Укргазбанк».

Зауваження щодо запропонованих розділів обласної програми:

- в програмі не представлена роль об'єднаних територіальних громад у організації та фінансуванні об'єктів впровадження нетрадиційних видів палива та відновлюваних джерел енергії;
- доцільно показати внесок кожного з видів нових джерел енергії в економії природного газу.

Проект програми заслуговує позитивної оцінки і може бути рекомендований в якості зразка при розробці подібних програм в інших регіонах України.

Директор ІТТФ НАНУ
академік НАН України

The image shows a circular official stamp of the Institute for Technical and Technological Research (ІТТФ НАНУ). The text inside the stamp includes "ІНСТИТУТ ТЕХНІЧНОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ НАН УКРАЇНИ". Overlaid on the stamp is a handwritten signature in black ink.

Ю.Ф. Снежкін

ВІДГУК

на розроблену "Комплексну програму енергоефективності Рівненської області на 2018 – 2025 роки"

Створення всеохоплюючої системи енергетичного менеджменту та енергомоніторингу є одним із шляхів зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів та фінансових витрат на їх придбання з одночасним додержанням якості постачання і споживання енергетичних ресурсів, необхідних технологічних факторів на виробництві та комфортних умов для споживачів. Впровадження цих систем також позитивно впливає на екологічну ситуацію, тому, що зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів знижує шкідливі викиди у оточуюче середовище та платежі за них.

Слід відзначити, що системою енергетичного менеджменту в м. Рівне охоплено 142 бюджетні установи і організації. Впровадження вказаної системи на початку дало змогу тільки економити в бюджетній сфері міста близько 14 відсотків спожитої води, та 5 відсотків від загальної кількості спожитої теплової енергії. Досвід щодо впровадження та функціонування системи енергетичного менеджменту свідчить про високу ефективність такого заходу, що призводить до зниження витрат коштів на енергоресурси та підвищує ефективність використання бюджетних та залучених коштів на модернізацію об'єктів міської та обласної інфраструктури, які споживають енергоносії. Тому актуальним є розповсюдження впровадження системи енергетичного менеджменту на всі ці об'єкти.

На підставі цього у Програмі запропонований алгоритм запровадження системи енергетичного менеджменту в бюджетних установах та організаціях Рівненської області, що включає необхідну послідовність дій та розроблення документів, які будуть відповідати сучасним стандартам. Представлені основні завдання з детальним описом, що для цього потрібно зробити. Велику увагу у програмі приділяється питанню стимулювання та мотивації персоналу системи енергетичного менеджменту та об'єктів, де вона буде впроваджуватись, як одного з чинників ефективного функціонування.

Достатньо уваги у Програмі приділяється аналізу ефективності енергоспоживання закладами бюджетної сфери місцевого підпорядкування, що включає аналіз факторів, які впливають на енергоспоживання, налагодження збору даних. Розроблений перелік типових заходів з підвищення ефективності енергоспоживання з показниками, необхідними для об'єктивного визначення досягнутої економії. Представлена методика визначення об'єктивних базових рівнів (лімітів) споживання енергоресурсів та критеріїв порівняння закладів між собою з урахуванням ефективності енергоспоживання.

Система енергетичного менеджменту буде ефективно функціонувати з впровадженням всебічного енергомоніторингу. Як приклад, у Березнівському районі впроваджено енергомоніторинг 5 бюджетних установ культури і туризму місцевого підпорядкування. Для цього використовується програмне забезпечення, за допомогою якого інформування про споживання усіх видів паливно-енергетичних ресурсів відбувається в електронному вигляді. У розробленій програмі детально представлені заходи з подальшого впровадження енергетичного моніторингу. Наводиться перелік інформації, яка буде збиратись та інформація, яка буде передаватись на вищий рівень управління, порядок оприлюднення результатів.

Описана структура регіонального управління енергозбереженням, наводяться заходи з запровадження енергоменеджменту та організаційно-методологічний супровід Програми. Приводиться та обґрунтовується необхідний обсяг залучених коштів для впровадження системи енергетичного менеджменту в Рівненській області.

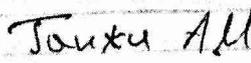
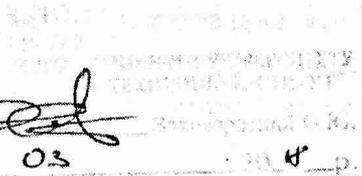
У програмі також достатньо уваги приділяється заходам з навчально-освітньої діяльності у та популяризації знань сфері енергетичного менеджменту.

Вважаю, що розроблена "Комплексна програма енергоефективності Рівненської області на 2018 – 2025 роки" в частині запровадження системи енергомоніторингу та енергоменеджменту представляє комплекс обґрунтованих заходів, методів та методик, реалізація та впровадження яких за запропонованим алгоритмом дозволить зменшити споживання паливно-енергетичних ресурсів та фінансових витрат на їх придбання, підвищити енергоефективність виробництва, поліпшити соціально-економічне становище населення області, зменшити негативний вплив на оточуюче середовище. У підсумку реалізація Програми призведе до наближення показників енергоефективності Рівненської області до європейського рівня.

Завідувач кафедри теплотехніки
та енергоефективних технологій,
Національного технічного університету
"Харківський політехнічний інститут",
доктор технічних наук, професор

 А.М. Ганжа

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ТА ЕКОЛОГІЇ
В ГІРНИЧОРУДНІЙ І МЕТАЛУРГІЙНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ (НДІБПГ КНУ)

вул. Першотравнева, 12, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50000,
тел. (0564) 92-33-88, факс (0564) 92-34-00 e-mail: ndibpgknu@gmail.com

Від _____ № _____

на №633/012/2 від 12.03.2018р.

*Рецензія Комплексної програми
енергоефективності Рівненської області
на 2018 – 2025 роки*

Директору департаменту житлово-комунального
господарства, енергетики та енергоефективності
Рівненської ОДА
В.Л. Пшеюку

Шановний Володимире Леонідовичу!

На Ваш запит щодо експертизи проекту Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018 – 2025 роки повідомляю наступне: на рецензію подано проект Програми на 285 арк; оцінка складових проекту Комплексної програми (КП) проводилась за рядом показників, що були згруповані в такі категорії: 1) нормативно-правове забезпечення КП; 2) актуальність і вплив КП на досягнення цілей стратегічного розвитку регіону і цілей КП зокрема; 3) фінансовий потенціал КП; 4) прозорість процесу реалізації КП; 5) оцінка і моніторинг результатів КП; експертний висновок пов'язаний з процедурою розгляду проекту Програми на сесії Рівненської обласної ради.

1) Нормативно-правове забезпечення КП:

- 1.1. Закон України «Про енергозбереження» (зі змінами);
- 1.2. Постанова Кабінету Міністрів України від 01 березня 2010 року N243 «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010 – 2020 роки» (зі змінами);
- 1.3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 року N1567-р «Про програми підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів»;
- 1.4. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року N902-р «Про Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року»;
- 1.5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 року N732-р «Про затвердження плану заходів із впровадження систем енергетичного менеджменту в бюджетних установах»;
- 1.6. Рішення Рівненської обласної ради від 17 березня 2017 року N488 «Про Обласну програму енергоефективності на 2017 рік».

2) Актуальність і вплив КП на досягнення цілей стратегічного розвитку регіону

На сьогодні одним із ключових інструментів розвитку в Україні на регіональному рівні є регіональні цільові програми. Метою КП енергоефективності Рівненської області на 2018-2025рр., є підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів суб'єктами господарювання і населенням Рівненської області. Слід зазначити, що КП розроблена відповідно до визначеної стратегії розвитку регіону, а саме:

- 2.1. Обласній програмі відшкодування відсотків за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження енергозберігаючих заходів, на 2015 – 2018 роки, яка схвалена розпорядженням голови ОДА від 03 вересня 2015 року N493 зі змінами і затверджена рішенням РОР від 11 вересня 2015 року N1549 зі змінами;

2.2. Обласній програмі енергоефективності на 2011-2015 роки, яка схвалена розпорядженням голови ОДА від 08 лютого 2011 року N47 зі змінами і затверджена рішенням РОР від 22 квітня 2011 року N245 зі змінами;

2.3. Обласній програмі енергоефективності на 2017 рік, яка схвалена розпорядженням голови ОДА від 14 лютого 2017 року N75 та затверджена рішенням РОР від 17 березня 2017 року N488.

3) Фінансовий потенціал КП

Вартість упровадження заходів КП становить 3,21894 млрд. гривень, з них: 48,736 млн. гривень – державний бюджет, 625,162 млн. гривень – місцевий бюджет, в тому числі: 191,221 млн грн.– обласний бюджет; 220 млн. грн – кошти залучені для енергосервісу, 807,987 – власні кошти підприємств; 915,900 млн. грн.. – інші джерела фінансування (інвестиції, кредитні кошти тощо). Для реалізації заходів із загальною встановленою електричною потужністю 4,53 МВт та загальною встановленою тепловою потужністю 74,7 МВт протягом 2018-2025 років планується залучити 206,98 млн. гривень.

Реалізація вказаних заходів КП дасть змогу: зменшити до 2025 року енергоємність валового регіонального продукту у порівнянні з 2016 роком на 18,3 відсотка, а також збільшити до 2025 року на 7,7 відсотка обсяг валового регіонального продукту; зменшити втрати ПЕР при виробленні одиниці продукції не менше 40 відсотків від базового року; оптимізувати структуру ПЕБ Рівненської області шляхом зменшення споживання природного газу до 20 відсотків; скоротити споживання природного газу в бюджетній сфері місцевого підпорядкування на 13 відсотків у порівнянні з 2016 роком; на 5 відсотків – за рахунок впровадження системи енергетичного менеджменту в бюджетній сфері місцевого підпорядкування; на 10 відсотків – за рахунок впровадження енергосервісу; 22 відсотки – за рахунок впровадження ЕЗЗ відповідних районних, міських, комплексних програм енергозбереження та програм енергозбереження структурних підрозділів ОДА та ОТГ; скоротити споживання природного газу на тепlopостачальних підприємствах області на 36 відсотків у порівнянні з 2016 роком; на 14 відсотків – за рахунок впровадження ЕЗЗ відповідних районних, міських комплексних програм енергозбереження та програм енергозбереження ОТГ; зменшити видатки на використання ПЕР в бюджетних установах і організаціях місцевого підпорядкування.

4) Прозорість процесу реалізації КП

Ефективність реалізації КП визначається структурно-технічною перебудовою господарського комплексу області, заміною зношеного та застарілого обладнання та устаткування, виробництвом та використанням сучасних матеріалів і конструкцій, налагодженням чіткої системи контролю споживання ПЕР об'єктами господарювання, функціонуванням обласної системи моніторингу і контролю за ефективним використанням ПЕР в бюджетній сфері області, заміщенням споживання природного газу шляхом використання нетрадиційних та поновлюваних джерел енергії, функціонуванням Фонду енергоефективності та порядку закупівель енергосервісу через систему публічних закупівель ProZorro.

5) Оцінка і моніторинг результатів КП

КП енергоефективності Рівненської області на 2018-2025рр. шляхом створення системи державного управління енергозбереженням, з відповідною нормативно-правовою базою формування економічного середовища, сприятливого для підвищення ефективного використання паливно-енергетичного ресурсу, дозволяє сформувати основу економічних механізмів у сфері енергозбереження.

Висновок: результати експертизи проекту Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018-2025рр дозволяють стверджувати, що розроблені заходи Програми зорієнтовані на підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів суб'єктами господарювання і населенням області та мають відповідне техніко-економічне обґрунтування, що дозволяє рекомендувати депутатам Рівненської обласної ради затвердити проект Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018 – 2025 роки.

**В.о. директора НДІ безпеки праці та екології в
гірничорудній і металургійній промисловості
Криворізького національного університету, докт.
техн. наук, професор, лауреат премії Президента
України, депутат Дніпропетровської обласної ради**

В.П. Щокін

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

Департамент економіки систем життєзабезпечення

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601; тел./факс (044) 207-18-18
e-mail: ZvonetskaVI@minregion.gov.ua

21.03.2018 № Р/НО-439-18 на № _____ від _____

**Департамент житлово – комунального
господарства, енергетики та
енергоефективності
Рівненської облдержадміністрації**

**Відділ енергетики, енергоефективності
та економічної діяльності**

Відповідно до листа Департаменту житлово-комунального господарства, енергетики та енергоефективності Рівненської облдержадміністрації від 12.03.2018 № 634/01.2/2 Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розглянуло Комплексну програму енергоефективності Рівненської області на 2018-2025 роки (далі – Програма) і повідомляє.

Програма розроблена відповідно до вимог законодавства.

Метою Програми є розроблення основних напрямків державної політики у сфері енергозбереження, що передбачають створення нормативно-правової бази та цілісної та ефективної системи державного управління у сфері енергозбереження.

Програма включає комплекс програм і заходів, зокрема, щодо енергозберігаючої політики, енергоефективності, підтримки впровадження нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії, скорочення та заміщення споживання природного газу, відшкодування відсотків за кредитами, залученими на впровадження енергозберігаючих заходів в житловому секторі, що забезпечує цілеспрямовану діяльність місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Рівненської області щодо організації та координації дій, спрямованих на підвищення енергоефективності.

Кінцевою та стратегічною метою Програми є скорочення рівня енергоспоживання.

Особливу увагу у Програмі приділено заходам по скороченню та заміщенню споживання природного газу, розкрито потенціал та можливе використання відновлюваних і нетрадиційних джерел енергії, підтримки впровадження нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії.

Одним із шляхів реалізації вказаних у Програмі заходів є можливість отримання кредиту в державній фінансово-кредитній установі (АБ «Укргазбанк») на пільгових умовах під 18 відсотки річних. З них передбачається відшкодування, у тому числі, підприємствам-ліцензіатам у сфері теплопостачання, відсоткової ставки на рівні 10 відсотків з обласного бюджету.

Враховуючи викладене, Мінегiон підтримує прийняття та реалізацію Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018-2025 роки.

При цьому Міністерство акцентує увагу на доцільності розроблення та погодження в установленому порядку інвестиційних програм суб'єктів господарювання, які будуть залучені до реалізації запропонованих програмою заходів.

Директор Департаменту

Н.В. Хоцянівська

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ
ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНИ
(Держенергоефективності)**

пров. Музейний, 12, м. Київ, 01001; тел. 590-59-60, 590-59-74, факс 590-59-61, 590-59-75

**Рівненська обласна
державна адміністрація**

На лист Рівненської облдержадміністрації від 12.03.2018 № 635/012/2 інформуємо про наступне.

Держенергоефективності вітає рішення Рівненської обласної ради від 16.03.2018 №866 щодо затвердження «Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018-2025 роки».

Наведені в Програмі положення відображають ключові ініціативи, завдяки реалізації яких можливо досягти значного скорочення споживання енергоресурсів в регіоні.

Зокрема, Програмою вперше передбачено відшкодування відсоткової ставки за «теплыми» кредитами для ОСББ/ЖБК, що у свою чергу буде додатковим стимулом серед об'єднань області до впровадження енергоефективних заходів.

Також, на виконання Меморандумів про партнерство (між Агентством та Рівненською облдержадміністрацією від 12.05.2016 та від 27.04.2017), Програмою передбачено впровадження ЕСКО-механізму та запровадження систем енергетичного менеджменту в усіх бюджетних установах області (відповідно до рекомендацій Держенергоефективності та проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні»).

Крім того, в Програмі відображені заходи щодо скорочення споживання газу та розвиток відновлюваних джерел енергії і альтернативних видів палива.

Враховуючи вищезазначене, сподіваємось на якнайшвидшу практичну реалізацію намічених в Програмі цілей.

Голова

С.Савчук

Біоенергетична асоціація України

№ 418 від «12» березня 2018 року

Департамент житлово - комунального господарства, енергетики та енергоефективності Рівненської облдержадміністрації.
м. Рівне, вул. І. Вишенського, буд. 4а

Відзив
на 5 розділ Програми енергоефективності
Рівненської області на 2018-2025 р. р.
«ПІДТРИМКА ВПРОВАДЖЕННЯ
НЕТРАДИЦІЙНИХ ТА ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ»

У розділі 5 Програми енергоефективності Рівненської області на 2018-2025 р.р. «Підтримка впровадження нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії» аналізуються можливі способи використання відновлюваних джерел енергії на підприємствах та організаціях області з річним об'ємом споживання паливно-енергетичних ресурсів до 10 тис. т у. п. та приватних компаній, що мають ліцензії у сфері теплопостачання. Особливу увагу в цьому розділі Програми присвячено розвитку торф'яної галузі, біомаси та біогазу. Ці напрями використання паливно-енергетичних ресурсів відповідають енергетичному потенціалу області, що має значні запаси торфу та біомаси. Значну увагу присвячено також застосуванню механізму фінансування від АБ «Укргазбанк». Однак, на нашу думку, при розгляді такого механізму варто забезпечити пріоритет у фінансуванні тим проектам, що використовують відновлювані джерела енергії.

Крім того, на нашу думку, до розробки проекту Програми варто було на умовах господарського договору залучити спеціалістів Громадської спілки «Біоенергетична асоціація України», які мають значний досвід створення та впровадження науково-технічних розробок щодо використання таких джерел енергії як торф, біомаса та біогаз різноманітного походження.

Проект Програми заслуговує на схвалення та може бути поданий на затвердження.

З повагою,

Голова Правління ГС «Біоенергетична асоціація України», к.т.н.

Г. Г. Гелетука

№7 від 12.03.2018 р.

Відгук
на 5 розділ Програми
енергоефективності
Рівненської області
на 2018-2025 рр.

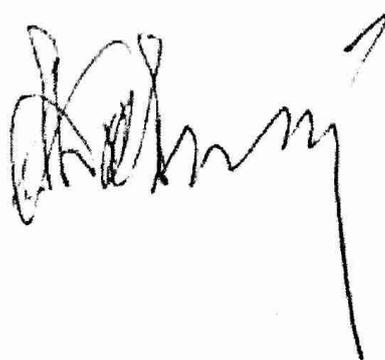
Теплові насоси різного типу і теплової потужності являються енергозберігаючими та екологічно чистими установками, що широко використовуються в світі для цілей опалення та гарячого водопостачання. В проекті Програми енергоефективності Рівненської області на 2018-2025 рр. теплонасосним технологіям надано увагу серед інших нетрадиційних і відновлювальних джерел палива та енергії. На дані цілі в Програмі передбачено виділення 9,11 млн грн. Планується впровадити 20 проектів тепловою потужністю 1,8 МВт в основному на об'єктах бюджетної сфери.

Зауваження по 5 розділу, в частині теплових насосів наступні:

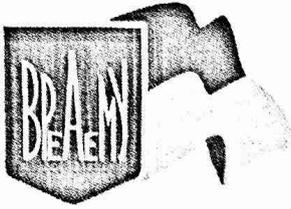
- так для області об'єм впровадження можливо значно збільшити, як і середню теплову потужність теплонасосних систем;
- об'єм фінансування на заявлену теплову потужність на наш погляд треба збільшити;
- підрозділі Програми, що стосується теплових насосів слід посилити.

В цілому розділ Програми заслуговує позитивної оцінки і може бути рекомендований до затвердження.

Президент НАУТН
академік НАН України

А.А. Долінський

ВИЩА РАДА ЕНЕРГОАУДИТОРІВ
ТА ЕНЕРГОМЕНЕДЖЕРІВ УКРАЇНИ

**Всеукраїнська громадська організація
ВИЩА РАДА ЕНЕРГОАУДИТОРІВ ТА
ЕНЕРГОМЕНЕДЖЕРІВ УКРАЇНИ**

03680, м. Київ, вул. Антоновича, 51, т./ф.: +38 (044) 209-84-43
e-mail: ukrenergogaudit@gmail.com
www.ukrenergogaudit.org

"14" березня 2018 р
№ 01-14/0318

**Директору Департаменту
житлово-комунального господарства,
енергетики та енергоефективності
Рівненської обласної держадміністрації
ПШЕЮКУ В.Л.**

Шановний Володимире Леонідовичу!

Фахівці Всеукраїнської громадської організації «Вища рада енергоаудиторів та енергоменеджерів України» проаналізували розроблений Департаментом ЖКГ, енергетики та енергоефективності Рівненської облдержадміністрації проект «Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018–2025 роки». За результатами аналізу змісту «Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018–2025 роки» повідомляємо, що дана Програма виконана з врахуванням всіх вимог Держенергоефективності до регіональних програм, містить важливі для Рівненської області проекти з енергоефективності, обсяги коштів на виконання завдань Програми є обґрунтованими, вирішення яких містить розв'язання низки важливих соціальних проблем Рівненщини.

Підтримуємо розроблену «Комплексну програму енергоефективності Рівненської області на 2018–2025 роки» без зауважень та пропозицій.

**Президент
Вищої ради енергоаудиторів
та енергоменеджерів України**

В. Ю. Улида